

სსიპ-იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ქ. თელავი, ქართული უნივერსიტეტის ქუჩა №1, ტელ.: 0350 72401, ელ.
ფოსტა: info@tesau.edu.ge

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

- ❖ საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება
ქართულ და ინგლისურ ენებზე - „ლინგვისტიკა“ / **Linguistics**
- ❖ მისანიჭებელი კვალიფიკაცია - **ფილოლოგიის მაგისტრი / Master of Philology**
- ❖ საფეხური - **მაგისტრატურა**
- ❖ პროგრამის ხელმძღვანელ(ებ)ი: **პროფ. ნუნუ გელდიაშვილი**
პროფ. მანანა ღარიბაშვილი

საკონტაქტო ინფორმაცია: **593 14 64 05 / 551 10 31 14**

საგამოცდო საგნის დასახელება: **ლინგვისტიკა**

საკითხები მისაღები გამოცდისათვის სპეციალობაში

- მაქსიმალური ქულა - 100 ქულა
- დადებითი მინიმალური ქულა - 51 ქულა
- იწერება 4 (ოთხი) თეორიული საკითხი - თითოეული მაქსიმუმ 25 ქულა
(საკითხი უნდა გაიშალოს თემის სახით, არგუმენტირებული მსჯელობით, სათანადო მაგალითების მოხმობისა და ანალიზის საფუძველზე).
- ❖ თითოეული საკითხი შეფასდება შემდეგი კრიტერიუმების გათვალისწინებით:
 1. ადეკვატურობა / შინაარსის სისწორე (მაქსიმუმ 10 ქულა);
 1. ანალიზის უნარი, არგუმენტირება, მსჯელობის ლოგიკურობა (მაქსიმუმ 10 ქულა);
 2. წერიტი მეტყველების კულტურა (მაქსიმუმ 5 ქულა)

1. ენათა წარმოშობა; ენა როგორც პირობით ბგერით ნიშანთა სისტემა; ენა და მეტყველება; სინქრონია და დიაქრონია; სრული და არასრული სისტემები; სისტემის კვლევის მეთოდები; ანალიზი და სინთეზი, დედუქციური და ინდუქციური მეთოდები;
2. ენათა დაჯგუფების ზოგადი პრინციპები, ენათა მორფოლოგიური/ტიპოლოგიური და გენეალოგიური კლასიფიკაცია; ენათა ოჯახები; იბერიულ-კავკასიურ ენათა ოჯახი;
3. ენა, მისი როლი და ფუნქციები: ექსპრესიული, საკომუნიკაციო და საარტიკულაციო; ვიზუალური და კონცეპტუალური აზროვნება; ბგერითი და არაბგერითი ენები; ცხოველის ენა;
4. ჰუმბოლდტის ენის ფილოსოფია. მოძღვრება ბგერათა კანონებსა და ანალოგიაზე, როგორც ენის განვითარების უმნიშვნელოვანეს ფაქტორზე;
5. ენის მხარეები: ბგერითი, ლექსიკური, გრამატიკული, ფრაზეოლოგიური და სტილური. მათი შემსწავლელი ენათმეცნიერების დარგები;
6. დამწერლობის წარმოშობა. პიქტოგრაფიული, იდეოგრაფიული, ბგერითი (ანბანური) დამწერლობა;

7. ენა და დიალექტი, მათი ურთიერთმიმართება; იდიოლექტი და სოციოლექტი; დიალექტიზმი;
8. სამეტყველო აპარატი; ბგერის არტიკულაცია და საარტიკულაციო ბაზისი; ბგერა, ფონემა და ალოფონი
9. ხმოვანთა და თანხმოვანთა სისტემები
10. ძირითადი ფონეტიკური პროცესები, ფონოტაქტიკა, მახვილი, ტონი.
11. სიტყვის მნიშვნელობა და ცნება; რეალური კონტექსტი და სიტყვის მნიშვნელობა
12. აფიქსთა კლასიფიკაცია ადგილისა და ფუნქციის მიხედვით: აფიქსთა სახეობები; დერივაციული და ფლექსიური აფიქსები; გრამატიკული კატეგორიის ცნება
13. ლექსიკის სემანტიკური მიმართებები, სინონიმია და ანტონიმია, პოლისემია და ომონიმია; ევფემიზმი და ტაბუ
14. ნასესხები მასალა ლექსიკურ ფონდში; კალკი
15. მორფოლოგია, გრამატიკული კატეგორიის ცნება; ძირითადი მორფოლოგიური კატეგორიები, სახელთა რიცხვის გრამატიკული კატეგორია
16. მორფოლოგია: მორფი-მორფემა-ალომორფი; ძირითადი მორფოლოგიური კატეგორიები; სახელთა ბრუნვის გრამატიკული კატეგორია
17. გრამატიკული კატეგორიის ცნება; ძირითადი მორფოლოგიური კატეგორიები; ზმნის გრამატიკული კატეგორიები
18. სინტაქსი. წინადადება და წინადადების აქტანტური სტრუქტურა
19. წინადადების წევრები ქართულსა და ევროპულ ენებში. მათი ზოგადი დახასიათება
20. შესიტყვების რაობა; სიტყვათა სინტაქსური დამოკიდებულების სახეები

ლიტერატურა:

- ✓ **თ. გამყრელიძე**, ზ. კიკნაძე, ი. შადური, ნ. შენგელია, „თეორიული ენათმეცნიერების კურსი“, თბ., 2003; თავი პირველი, გვ. 23-26; 29-36; თავი მესამე, გვ. 116-145; თავი მეხუთე, გვ. 246-261; 266-268; 306-312; 327-332; თავი მეშვიდე, გვ. 399-434; თავი მეცხრე, გვ. 522-548; თავი მეთექვსმეტი, გვ. 603-635.
- ✓ **გ. ნებიერიძე**, ენათმეცნიერების შესავალი, თბ., 1991; გვ. 31- 36; 73- 85; 153-186
- ✓ **არ. ჩიქობავა**, ენათმეცნიერების შესავალი, თბ. 1952; / 2008წ.
- ✓ **გ. ახვლედიანი**, ზოგადი ფონეტიკის საფუძვლები, თბ. 1999;
- ✓ **ალ. ლლონტი**, ქართული ენის ლექსიკოლოგიის საფუძვლები, თბ., 1988;
- ✓ **ა. შანიძე**, ქართული ენის გრამატიკის საფუძვლები, თბ., 1981; 1993;
- ✓ **ლ. კვაჭაძე**, ქართული ენა, ნაწილი I, გამომცემლობა „განათლება“, თბილისი, 1981;
- ✓ **ლ. კვაჭაძე**, თანამედროვე ქართული ენის სინტაქსი, თბ., 1977; თბ., 2010;
- ✓ **თ. სანიკიძე, ი. სანიკიძე**, ქართული ენის პრაქტიკული სტილისტიკა, თბ., 2009;
- ✓ **ავ. არაბული**, ქართული მეტყველების კულტურა, თბ., 2004;
- ✓ **ახალი ქართული ენა** (სალიტერატურო ენის მორფოლოგია) ზოგადი. სახელი, წიგნი I. თსუ, არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტი გ. გოგოლაშვილისა და ავთ. არაბულის რედაქციით, თბ., 2016;
- ✓ **ახალი ქართული ენა** (სალიტერატურო ენის მორფოლოგია) ზოგადი. ზმნა, წიგნი II. თსუ, არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტი გ. გოგოლაშვილისა და ავთ. არაბულის რედაქციით, თბ., 2016.

